

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Skatteverkets hemställda Godkännanden och medgivanden inom punktskatteområdet vid konkurs

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Detta ärende remitterades till Regelrådet före ikraftträdandet av förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar och bedöms därför enligt den tidigare förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Sammantaget finner Regelrådet att förslagsställaren har beskrivit hur punktskatter kan hanteras på ett enhetligt sätt och att konkursbon kan ges medgivande att hantera kostnader och intäkter som kan uppstå. Genom att förslaget till sin natur är förenklande och minskar administrativa processer samt skapar en enhetlig princip ser Regelrådet att effekterna av förslaget tenderar att bli positiva för företagen. Genom förslaget kommer konkursbon ges rätten att hantera godkännanden och medgivanden för punktskatter relaterat till elektricitet, alkohol och tobak.

Innehållet i förslaget

I lagen om skatt på energi införs bestämmelser som innebär att registrerad användare, skattebefriad förbrukare och frivilligt skattskyldig samt godkännande av särskild hantering av proviantering till havs övergår till konkursboet om den som erhållit medgivandet försätts i konkurs. Samma princip avses genom förslaget gälla avseende tobaksskatt och alkoholskatt. Förslagsställaren anser att bestämmelse om godkännanden och medgivanden inom punktskatteområdet alltid ska övergå till konkursboet vid konkurs ska införas med förslaget.

Syftet med förslaget är enligt konsekvensutredningen att godkännanden och medgivanden inom punktskatteområdet blir enhetligt behandlade och kommer att hanteras på ett förenklat sätt jämfört med dagens regler.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Bedömning av delasppekter

Bakgrund och syfte med förslaget

Förslagsställaren anger att för vissa godkända aktörer inom punktskatteområdet finns det bestämmelser som anger att godkännandet ska övergå till konkursboet vid konkurs. För aktörer som är godkända som registrerade avsändare, skattebefriade förbrukare respektive frivilligt skattskyldiga samt för aktörer som är godkända för särskild hantering av proviantering till havs enligt lagen om skatt på energi saknas dock sådana bestämmelser. Detsamma gäller för aktörer som är godkända som registrerade avsändare enligt lagen om tobaksskatt samt aktörer som är godkända som registrerade avsändare respektive skattebefriade förbrukare enligt lagen om alkoholskatt. Även för medgivande att få ansöka om återbetalning av skatt på el för en kortare period än ordinarie period enligt lagen om skatt på energi saknas bestämmelser som anger vad som ska gälla vid konkurs. Avsaknaden av regler innebär att rättsläget är oklart och att hanteringen av konkurser kan försvåras och fördröjas.

Vidare anger förslagsställaren att för att undvika att det ska uppkomma problem och osäkerhet kring vad som gäller i fråga om godkännande som registrerad avsändare, skattebefriad förbrukare respektive frivilligt skattskyldig samt i fråga om godkännande för särskild hantering av proviantering till havs vid konkurser, föreslår Skatteverket att det införs bestämmelser som reglerar hur dessa godkännanden ska hanteras i samband med att innehavaren försätts i konkurs. Vidare anser förslagsställaren att det bör införas en bestämmelse som reglerar hur medgivande gällande att få ansöka om återbetalning av skatt på el för en kortare period än ordinarie period ska hanteras i samband med att den som erhållit medgivandet försätts i konkurs.

I promemorian anges att när en aktör som har ett godkännande som registrerad avsändare, skattebefriad förbrukare eller frivilligt skattskyldig eller ett godkännande för särskild hantering av proviantering till havs försätts i konkurs, har denne efter beslutet om konkurs inte längre rådighet över verksamheten som godkännandena avser. I stället är det konkursboet som har rådighet över hur elen och varorna ska hanteras. Om godkännandet inte skulle övergå till konkursboet i dessa fall skulle inte konkursboet kunna fortsätta bedriva verksamheten, eller avveckla verksamheten på bästa sätt. Skatteverket bedömer utifrån detta att det lämpligaste är att godkännanden och medgivanden övergår till konkursboet i samband med konkursbeslutet. En sådan ordning medför att lagstiftningen blir enhetlig, samtidigt som den ger konkursförvaltaren bättre förutsättningar att fullfölja sitt uppdrag än vad som vore fallet om medgivanden och godkännanden i stället skulle upphöra eller återkallas vid en konkurs.

Vidare uppger förslagsställaren att syftet med förslaget är att regelverket avseende godkännanden och medgivanden inom punktskatteområdet blir tydligare och mer förutsebart, vilket förenklar för såväl de berörda aktörerna och konkursförvaltaren som för Skatteverket.

Regelrådet har uppfattat att förslaget syftar till att förenkla för såväl företag som försätts i konkurs som för konkursbon. Genom att dessa nya regler kommer på plats förstår Regelrådet det som att en förenkling sker som minskar administrationen vid konkurser i relation till behandling av punktskattefrågor. Efter vad Regelrådet förstår är förändringen främst en administrativt förenklande åtgärd som hjälper till att göra konkursboets hantering enklare och minskar administrationen kopplat till konkurser samt ger en likartad hantering för olika typer av punktskatter vid konkurser.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Enligt konsekvensutredningen skulle en alternativ lösning kunna vara att godkännanden och medgivanden av de slag som är aktuella upphör eller återkallas i samband med ett konkursbeslut. En sådan reglering skulle dock inte medföra att lagstiftningen avseende godkännanden inom punktskatteområdet blir enhetlig, utan aktörerna i en konkurs skulle komma att behandlas olika beroende på vilket godkännande som gäldenären i konkursen erhållit innan konkursen. En sådan ordning skulle också riskera att försvåra konkursförvaltarens arbete eftersom konkursboet skulle behöva ansöka om ett nytt godkännande om konkursboet har för avsikt att driva verksamheten vidare under samma förutsättningar som gällde före konkursen. Innan Skatteverket utfärdar ett godkännande görs en lämplighetsprövning av aktören, och godkännandeprocessen är därför tidskrävande och administrativt betungande både för den ansökande aktören och för Skatteverket. Om godkännandet skulle upphöra eller återkallas skulle det därför medföra tillkommande administrativa kostnader både för konkursboet och för Skatteverket jämfört med om godkännandet övergår till konkursboet.

Skatteverket bedömer utifrån detta att det lämpligaste är att godkännanden och medgivanden övergår till konkursboet i samband med konkursbeslutet. En sådan ordning medför att lagstiftningen blir enhetlig, samtidigt som den ger konkursförvaltaren bättre förutsättningar att fullfölja sitt uppdrag än vad som vore fallet om medgivanden och godkännanden i stället skulle upphöra eller återkallas vid en konkurs.

Regelrådet finner att förslagsställaren har beskrivit alternativa lösningar och skäl till varför befintlig lösning valts. Genom den valda lösningen i förslaget uppnås en enhetlighet i behandlingen av företag begärda i konkurs när det avser behandlingen av återbetalning av elskatt och de punktskatter som påverkar företaget. Genom en förenklad hantering gällande dessa frågor kan den påföljande administrationen förenkla för konkursbon.

Av förslaget framgår inte ett resonemang om effekter ifall någon reglering inte kommer till stånd. Däremot går det av förslaget att utläsa att om ingen reglering kommer till stånd så uppnås inte den förenklade hantering och enhetlighet som eftersträvas i förslaget då konkursboet under sådana omständigheter inte ges mandat att hantera de frågor som förslaget behandlar.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar och effekter om ingen reglering kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren bedömer inte att förslaget påverkar handeln inom EU. Förslagen bedöms vara förenliga med EU-rätten enligt förslagsställaren.

Regelrådet finner inte någon anledning att ifrågasätta förslagsställarens bedömning att förslaget inte inkräktar på EU-lagstiftningen.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Av promemorian framgår att de nya bestämmelserna ska träda i kraft den 1 januari 2025 och ska tillämpas första gången på konkurser som har beslutats efter den 31 december 2024.

Gällande speciella informationsinsatser finns inte någon beskrivning bifogad.

Regelrådet finner beskrivningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och är godtagbar. Beskrivningen av speciella informationsinsatser är bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

År 2023 fanns ungefär 2 100 godkända registrerade avsändare enligt konsekvensutredningen. Vid samma tidpunkt fanns ungefär 3 300 godkända skattebefriade förbrukare, medan knappt 200 företag var godkända som frivilligt skattskyldiga. När det gäller godkännande för särskild hantering av proviantering till havs fanns det år 2023 endast ett fåtal godkännanden. Ungefär 4 800 företag hade medgivande att få ansöka om återbetalning av skatt på el för kortare period än ordinarie period. Sammantaget fanns ungefär 10 400 godkännanden och medgivanden av de slag som förslagen gäller.

Aktörerna berörs av förslagen i det fall de går i konkurs, på så sätt att deras godkännande eller medgivande övergår till konkursboet vid konkurstillfället. Skatteverket uppskattar att färre än tio företag eller enskilda med de aktuella slagen av godkännande eller medgivande försätts i konkurs årligen. Även konkursförvaltare berörs av förslagen.

Regelrådet finner att de berörda företagens antal och till viss del bransch är beskriven. Berörda företags storlek finns inte beskriven.

Regelrådet finner att förslagsställarens beskrivning av berörda företag utifrån antal och bransch är godtagbar. Företagens storlekar finns inte beskrivna. Dock avser förslaget främst hanteringen av företag redan försatta i konkurs. Effekterna av förslaget beror på vilken storlek företaget haft innan konkursen. Den förenklade administrativa processen består så som Regelrådet förstår förslaget främst i att konkursboet ges mandat att hantera återbetalning av elskatt och punktskatter. Eftersom förslaget riktar sig till företag försatta i konkurs anser inte Regelrådet att den storlek företaget haft innan det blev ett konkursbo är relevant och att det därmed i detta fall inte behöver beskrivas då det inte är relevant för att förstå förslagets effekter för företag i detta fall.

Mot denna bakgrund anser Regelrådet att beskrivningen av företagens storlek, antal och bransch i denna kontext är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Genom beskrivningen av förslaget har Regelrådet förstått förslaget så här. Inga nya kostnader uppstår till följd av förslaget då det främst rör sig om ett juridiskt mandat för konkursbon att hantera punktskatter. Det är i detta sammanhang inte tillkommande kostnader eller möjliga intäkter som hanteras utan samma kostnader som under tidigare gällande regler påverkat företaget. Tidsåtgången förstår Regelrådet minska genom att konkursbon genom förslaget får mandat att hantera de kostnader och intäkter som nämns i förslaget utan en föregående administrativ process. Genom denna förenkling förstår Regelrådet det som att tidsåtgången för konkursbona kommer att minska. För företagens del är verksamheten redan

avslutad i samband med ansökan och beviljande av konkurs, varför dessa nya regler inte påverkar verksamheten. Då aktiva företag inte berörs av förslaget och då förslagsställaren har redogjort för detta anser Regelrådet förslagsställaren ändå genom kontexten har redogjort för att inga kostnader uppstår, att ingen tidsåtgång är att vänta och att ingen verksamhetspåverkan kommer att ske.

Mot denna bakgrund finner Regelrådet finner att beskrivningen av företagens kostnader, tidsåtgång och verksamhetspåverkan är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållanden för berörda företag

Genom det faktum att förslaget endast påverkar företag som redan är försatta i konkurs utläser Regelrådet av förslaget att ingen påverkan på konkurrens sker avseende berörda företag då de inte längre kan och får bedriva verksamhet.

Regelrådet finner att genom förslagets kontext kan beskrivningen av konkurrens anses godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Ingen beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden finns särskilt beskriven.

Av sammanhanget kan ändå påverkan på företagen förstås.

Regelrådet finner att regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Eftersom förslaget främst syftar till en enhetlig hantering vid konkurser och punktskatter och företagen som påverkas redan är försatta i konkurs utläser Regelrådet att frågan om särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning inte är relevant.

Regelrådet finner att beskrivningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning är godtagbar

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 14 augusti 2024.

I beslutet deltog: Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjär och Lars Silver

Ärendet föredrogs av: Anna Nilsson

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Anna Nilsson
Föredragande